

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 35, 2017

Nummer 35, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2274](#) 08-09-2017

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:3475](#) 29-08-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2525](#) 02-08-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2462](#) 12-07-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2571](#) 11-07-2017

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:10088](#) 31-08-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:9804](#) 22-08-2017

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 11-07-2017

Ž.B. t. Kroatië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Woning verkregen door man deels uit nalatenschap van zijn vader (zonder uitsluitingsclausule) en deels uit verdeling met zijn moeder (met kwijtschelding onder uitsluitingsclausule van de vordering van moeder uit overbedeling). Behoort de woning tot huwelijksgemeenschap van de man? Betekenis van artikel 3:186 lid 2 BW.

Deze zaak betreft de verdeling van een huwelijksgemeenschap nadat partijen van echt gescheiden zijn. In cassatie gaat het nog slechts om de vraag of de woning met landbouwgrond die de man van zijn ouders had verkregen nog voordat hij in het huwelijk was getreden, in deze gemeenschap is gevallen. De woning maakte voorheen deel uit van de – door het overlijden van zijn vader ontbonden – huwelijksgoederengemeenschap van zijn ouders, waarvan de onverdeelde helft de nalatenschap van de vader vormde. De vader had geen testament gemaakt; de man en zijn moeder waren (naar oud erfrecht) diens versterferfgenamen. De man en zijn moeder hebben ter gelegenheid van de verdeling van de (gehele) gemeenschap de woning aan de man toebedeeld. Daarbij heeft een samenstel van rechtshandelingen plaatsgevonden, naast deze toedeling inhoudende: omzetting van de schuld uit overbedeling van de man in een schuld uit geldlening, kwijtschelding van deze schuld uit geldlening door de moeder en opneming door haar van een uitsluitingsclausule ten aanzien van deze kwijtschelding. In cassatie gaat het om de vraag of – evenals in eerdere rechtspraak – ‘door’ dit samenstel van rechtshandelingen ‘heen mag worden gekeken’, zodat de uitsluitingsclausule betrekking heeft op de woning, of dat artikel 3:186 lid 2 BW aan de werking van deze uitsluitingsclausule in de weg staat. Subsidiair (indien de woning in de gemeenschap valt) speelt de vraag of de man te dien aanzien aanspraak kan maken op een vergoedingsrecht.

De man klaagt in cassatie over het oordeel van het hof dat artikel 3:186 lid 2 BW meebrengt dat de man de woning ook na de verdeling ten titel van erfrecht houdt en daarom niet onder uitsluitingsclausule heeft verkregen, zodat de woning voor het geheel tot de ontbonden gemeenschap van goederen van de man en de vrouw behoort. Volgens de man heeft het hof

miskend dat de man krachtens erfrecht slechts was gerechtigd tot een kwart van de ontbonden huwelijksgemeenschap van zijn ouders. De man heeft de woning derhalve slechts voor een kwart krachtens erfrecht verkregen en voor driekwart uit hoofde van koop of schenking (onder uitsluitingsclausule) van de moeder (die bovendien zelf slechts voor een kwart krachtens erfrecht en voor het overige krachtens huwelijksvermogensrecht hield). De man klaagt voorts over het oordeel van het hof dat het verzoek van de man anders zou zijn beoordeeld als de man en zijn moeder eerst de ontbonden gemeenschap van goederen van de ouders van de man hadden verdeeld en daarbij de woning zouden hebben toegedeeld aan de moeder, en zij deze vervolgens – onder uitsluitingsclausule – zou hebben toegedeeld aan de man.

De Hoge Raad overweegt dat artikel 3:186 lid 1 BW, dat ook geldt bij de verdeling van een nalatenschap, bepaalt dat voor de overgang van het aan ieder van de deelgenoten toegedeelde een levering is vereist op dezelfde wijze als voor overdracht van het desbetreffende goed is voorgeschreven. Dat is, wat betreft de verdeling van een nalatenschap, anders dan onder het tot 1992 geldende recht. Ingevolge artikel 1129 (oud) BW werd de erfgenaam die een goed kreeg toebedeeld, geacht dit goed rechtstreeks (dus met wegdenken van de verkrijging door de gezamenlijke erfgenamen) in zijn geheel van de erflater te hebben verkregen, zonder dat daartoe een afzonderlijke leveringshandeling nodig was (vgl. HR 11 mei 1984, ECLI:NL:HR:1984:AG4810, *NJ* 1985/527 (*Vier Huizen*)). De verdeling van een nalatenschap is onder het huidige recht (zoals elke verdeling) een rechtshandeling van de gezamenlijke erfgenamen (deelgenoten) die tot levering verplicht. In die rechtshandeling kan mede een andere rechtshandeling besloten liggen, zoals een schenking van een deelgenoot aan een andere deelgenoot, aan welke schenking de voorwaarde kan worden verbonden dat hetgeen wordt verkregen buiten enige huwelijksgemeenschap zal vallen (artikel 3:38 lid 1 BW en artikel 1:94 lid 2 onder a BW). Artikel 3:186 lid 2 BW staat daaraan niet in de weg. Dat is niet anders indien het de verdeling betreft van een nalatenschap waaraan de erflater geen uitsluitingsclausule heeft verbonden. Die bepaling houdt immers niet meer in dan dat een deelgenoot hetgeen hij (door verdeling en levering) verkrijgt, gaat houden onder dezelfde titel (waaronder begrepen: titels, zie voor een voorbeeld Parl. Gesch. Boek 3 (Inv. 3, 5 en 6), p. 1298) als waaronder de deelgenoten dit tezamen vóór de verdeling hielden.

Het oordeel van het hof dat artikel 3:186 lid 2 BW tot gevolg heeft dat de man wordt geacht de woning in zijn geheel krachtens erfopvolging te hebben verkregen zonder dat daarop – bij gebreke van een testament van de vader – een uitsluitingsclausule van toepassing was, en dat om die reden geen rechtsgevolg kan toekomen aan de uitsluitingsclausule die de moeder aan haar schenking heeft verbonden, geeft, gelet op het voorgaande, blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Hetzelfde geldt voor het oordeel dat zodanig rechtsgevolg slechts

bewerkstelligd had kunnen worden door de woning eerst in het kader van de verdeling van de ontbonden huwelijksgemeenschap aan de moeder toe te delen. De klachten van de man slagen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2274

Zaaknummer: 16/03828

Rechters: C.A. Streefkerk, A.H.T. Heisterkamp, G. Snijders, G. de Groot en T.H. den Tanja-van Broek

Wetsartikelen: 1:94 BW, 1:95 BW, 3:38 BW, 3:186 BW en 1129 oud BW

RECHTSPRAAK

Verzoek tot vaststelling van het Nederlanderschap afgewezen na beantwoording van prejudiciële vragen door de Hoge Raad. Uitkomst is uiteindelijk dat niet kan worden aanvaard dat een kind dat is geboren uit een ten tijde van zijn geboorte polygaam huwelijk waaraan naderhand het polygame karakter is ontvallen, uitsluitend op grond van zijn afstamming van een Nederlandse vader of moeder van rechtswege het Nederlanderschap verkrijgt met terugwerkende kracht tot het tijdstip van zijn geboorte dan wel met ingang van enig ander tijdstip (zoals het tijdstip waarop het polygame karakter aan het huwelijk is ontvallen).

De rechtbank stelt voorop dat zij op grond van artikel 394 Rv gehouden is te beslissen met inachtneming van de uitspraak van de Hoge Raad van 19 mei 2017.

Uit de beantwoording van de eerste prejudiciële vraag volgt dat de rechtbank bij de beoordeling van de vraag of de afstammingsrelatie tussen verzoeker en minderjarige erkend kan worden, niet op grond van artikel 10:32 BW de voorvraag dient te stellen of het aan de afstammingsrelatie ten grondslag liggende huwelijk tussen verzoeker en de moeder in Nederland kan worden erkend. De vraag of de afstammingsrelatie in Nederland kan worden erkend, dient (uitsluitend) aan de hand van de criteria vermeld in artikel 10:100 juncto 10:101 BW te worden beoordeeld.

In deze zaak geldt dat het huwelijk waaruit minderjarige is geboren aanvankelijk niet in Nederland kon worden erkend op de grond van artikel 10:32 aanhef en onder a BW, omdat verzoeker de Nederlandse nationaliteit bezat en het een bigaam huwelijk betrof. Gedurende dat bigame huwelijk stuitte de erkenning van de familierechtelijke betrekking tussen verzoeker en minderjarige dus, gelet op hetgeen de Hoge Raad heeft overwogen, af op de weigeringsgrond van artikel 10:100 lid 1 onderdeel c BW. Vanaf het moment dat het eerdere huwelijk van verzoeker (met zijn eerste vrouw) werd ontbonden, te weten op 27 augustus 2003, stuit de erkenning van het huwelijk waaruit minderjarige is geboren (het huwelijk

tussen verzoeker en de moeder) niet langer af op de weigeringsgrond van artikel 10:32 aanhef en onder a BW. Dit betekent dat de erkenning van de familierechtelijke betrekking tussen verzoeker en minderjarige met ingang van die datum ook niet langer afstuit op de weigeringsgrond van artikel 10:100 lid 1 onderdeel c BW.

Conform hetgeen de Hoge Raad hierover heeft geoordeeld, komt het bij de beantwoording van de vraag, met ingang van welk tijdstip in Nederland rechtsgevolg toekomt aan de erkenning van een familierechtelijke betrekking, die eerder niet in Nederland kon worden erkend, aan op de inhoud en de strekking van de wettelijke bepaling(en) en de daardoor in het leven geroepen rechtsgevolgen met het oog waarop de erkenning van de familierechtelijke betrekking plaatsvindt. In dit geval gaat het om de erkenning van de familierechtelijke betrekking tussen verzoeker en minderjarige met het oog op een verzoek tot vaststelling van het Nederlanderschap ex artikel 17 RWN. Uit het bepaalde in artikel 2 lid 1 RWN volgt dat de verkrijging van het Nederlanderschap geen terugwerkende kracht heeft. Uit het bepaalde in artikel 3 lid 1 RWN volgt dat de vraag of een kind als gevolg van afstamming door geboorte van rechtswege het Nederlanderschap heeft verkregen, dient te worden beoordeeld naar het tijdstip van zijn geboorte. Gezien de inhoud en strekking van deze bepalingen van de RWN leidt de omstandigheid dat de familierechtelijke betrekking tussen verzoeker en minderjarige inmiddels kan worden erkend er niet toe dat minderjarige op enig tijdstip van rechtswege het Nederlanderschap heeft verkregen. Immers, ten tijde van haar geboorte kon het huwelijk van haar vader hier te lande niet worden erkend en dus kon op dat moment ook niet de uit dat huwelijk voortvloeiende familierechtelijke betrekking worden erkend. Met andere woorden: voor de toepassing van artikel 3 RWN komt geen rechtsgevolg toe aan de latere erkenning van de familierechtelijke betrekking tussen verzoeker en minderjarige. Op deze grond heeft minderjarige dus niet het Nederlanderschap verkregen.

Dat een jongere zus wel van rechtswege het Nederlanderschap door geboorte heeft verkregen, maakt dit niet anders. Verrijking van het Nederlanderschap is niet mogelijk op basis van het gelijkheidsbeginsel. Dat de door de Hoge Raad aangedragen alternatieven om te bewerkstelligen dat de minderjarige het Nederlanderschap verkrijgt, in de praktijk niet eenvoudig te realiseren zijn, leidt evenmin tot een ander oordeel.

Het verzoek tot vaststelling van het Nederlanderschap wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 31-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:10088

Zaaknummer: C/09/493932 / HA RK 15-332

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. (Huwelijkse) schulden waarop niet wordt afgelost. Oordeel over de vraag in hoeverre daarmee in redelijkheid rekening wordt gehouden.

De vrouw is het oneens met de bijdrage van € 25 voor beide kinderen die de rechtbank heeft opgelegd. De rechtbank heeft ten onrechte geen deugdelijk onderzoek gedaan naar de financiële mogelijkheden van de man om alimentatie te betalen voor de kinderen. Dat moet alsnog gebeuren. De schulden die uit het huwelijk stammen, zijn door toedoen van de man ontstaan. De man is het daarmee niet eens. De man vraagt rekening te houden met de omvangrijke huwelijkse schuld van partijen en doet een beroep op de aanvaardbaarheidstoets. Partijen hebben een schuld van meer dan € 60.000. Nu de vrouw een bijstandsuitkering ontvangt, incasseren de schuldeisers voornamelijk bij de man.

Het hof bepaalt eerst de draagkracht van de man volgens het rekenmodel. Als alleen rekening wordt gehouden met de schulden waarop wordt afgelost en de schuld aan de raadsman, waarop ook wordt afgelost, buiten beschouwing wordt gelaten, dan resteert een draagkracht van € 382 per maand.

Vervolgens overweegt het hof dat volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad bij het bepalen van de draagkracht rekening dient te worden gehouden met alle schulden van de onderhoudsplichtige, ook met schulden waarop niet wordt afgelost. In het onderhavige geval betreft het bovendien voor het overgrote deel huwelijkse schulden. Dat laatste betekent dat in het midden kan blijven door wiens toedoen die schulden zijn veroorzaakt. Indien het huwelijk zou zijn voortgezet, zouden die schulden immers ook de welstand van het gezin hebben gedrukt. Daar komt nog bij dat een deel van de schulden een belastingschuld betreft waarvan partijen zich niet kunnen bevrijden en die bij de invordering voorrang zal hebben boven andere schulden. Anderzijds is de omstandigheid dat de man op die schulden thans nog niet aflost ook weer niet zonder betekenis. Bovendien is van een aantal van deze schulden niet duidelijk of en in hoeverre de man zich op andere wijze daarvan kan bevrijden of had kunnen bevrijden. Met dit alles rekening houdend, is het hof van oordeel dat de man in redelijkheid geen draagkracht heeft om een hogere bijdrage dan € 75 per kind per maand te betalen. Voor

zover de man met een beroep op de aanvaardbaarheidstoets een lagere bijdrage bepleit, faalt zijn betoog. Gesteld noch gebleken is dat oplegging van deze bijdragen hem in een situatie brengt dat zijn besteedbaar inkomen feitelijk beneden negentig procent van de op hem toepasselijke bijstandsnorm zou dalen.

De man wordt veroordeeld € 75 per maand per kind te betalen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 29-08-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:3475

Zaaknummer: 200.200.062/01

RECHTSPRAAK

Meerderjarige die in Spanje onder tutela (vgl. curatele) staat, verzoekt kantonrechter machtiging om in Nederland beroep in cassatie in te dienen. Haar Spaanse tutor verzoekt dat ook. Kantonrechter verklaart de meerderjarige niet-ontvankelijk en wijst het verzoek van de tutor toe.

De onder tutela staande persoon (hierna: rechthebbende) heeft in 2012 een geding aanhangig gemaakt betreffende de verdeling van een nalatenschap waarin zij medegerechtigd is. Zij is in 2013 in Spanje onder tutela gesteld. De rechtbank heeft in de zaak in 2014 vonnis gewezen. Daarvan is rechthebbende in hoger beroep gegaan. Hof Den Haag heeft in 2016 rechthebbende niet-ontvankelijk verklaard, kort gezegd omdat rechthebbende ten tijde van het uitbrengen van de appeldagvaarding handelingsonbekwaam was en haar tutor haar had behoren te vertegenwoordigen en daartoe rechterlijke machtiging behoefde die evenwel ontbrak. Het hof zag geen aanleiding om de tutor de gelegenheid te geven dit verzuim te herstellen. Rechthebbende en de tutor hebben beroep in cassatie ingesteld.

De rechthebbende verzoekt nu machtiging te verlenen voor het indienen van cassatieberoep. Dat verzoek is mede namens de tutor gedaan. Het is gebaseerd op artikel 1:386 jo. 1:349 BW.

De kantonrechter past op deze zaak de bepalingen van het niet door Nederland geratificeerde Verdrag inzake de internationale bescherming van volwassenen toe. Hij baseert zijn rechtsmacht in dit geval op artikel 9 van dat Verdrag. Het gaat om een procedure over een in Nederland opengevallen nalatenschap, waardoor de rechthebbende gerechtigd is geworden tot een uitkering uit een Nederlandse levensverzekering. Verder meent rechthebbende nog een bedrag van haar broer tegoed te hebben in verband met de nalatenschap. Op grond van artikel 13 van het Verdrag zal de kantonrechter Nederlands recht toepassen.

De rechthebbende is niet zelfstandig procesbevoegd. Zij zal daarom niet-ontvankelijk verklaard worden in haar verzoek.

Resteert het verzoek van de tutor van rechthebbende. Op grond van artikel 1:386 jo. 1:349 BW heeft een curator machtiging van de kantonrechter om namens rechthebbende in cassatie te

procederen. Zoals reeds is overwogen, betreft de tutela die ten aanzien van rechthebbende is uitgesproken een maatregel, op hoofdlijnen vergelijkbaar met de Nederlandse curatele en dient die maatregel in Nederland te worden erkend. De tutor van rechthebbende heeft de kantonrechter bij monde van zijn gemachtigde en schriftelijk gegarandeerd dat de procedure bij de Hoge Raad geen negatieve invloed heeft op het vermogen van rechthebbende. Onder die omstandigheid acht de kantonrechter het in het belang van rechthebbende om de rechtsvraag die aan de Hoge Raad is voorgelegd, beantwoord te krijgen. De kantonrechter zal daarom, voor zover dat is vereist, machtiging verlenen aan de tutor om namens rechthebbende (uitsluitend!) de bedoelde cassatieprocedure te voeren.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:9804

Zaaknummer: 6020742 EJ VERZ 17-90258

RECHTSPRAAK

Vader die nimmer gezag heeft gehad over beide kinderen (de ene is door hem erkend, van de ander is hij de biologische vader) komt in hoger beroep van de beëindiging van het gezag van de moeder. Vader is geen belanghebbende, hij wordt in de hogerberoepsprocedure beschouwd als informant, zoals dat ook in eerste aanleg is gebeurd.

De twee minderjarigen zijn uit huis geplaatst in een perspectiefbiedend pleeggezin. De ouders hebben in gezinsverband met de twee minderjarigen samengeleefd tot in 2015. Toen is de relatie verbroken. De minderjarigen zijn eind 2015 uit huis geplaatst en verblijven sinds begin 2016 in een perspectiefbiedend pleeggezin.

De vader is in hoger beroep gekomen van de beschikking tot beëindiging van het gezag van de moeder. Hij verzoekt het hof een onderzoek te gelasten naar de zorgcapaciteiten van de vader voor de kinderen in zijn nieuwe gezinssituatie en te bepalen dat de bestreden beschikking zal worden vernietigd, zodat de moeder het gezag zal behouden. De vader heeft bepleit dat hij als belanghebbende wordt aangemerkt.

Het hof overweegt dat bijzondere omstandigheden op grond waarvan de vader, die nimmer het gezag over de kinderen heeft gehad, in afwijking van de regel als belanghebbende zou moeten worden aangemerkt, niet zijn gesteld.

De vader heeft aangevoerd dat hij op grond van artikel 1:253b BW aan de rechtbank kan verzoeken hem met het gezag te belasten, een grond om hem in deze procedure als belanghebbende aan te merken. Het hof gaat aan dit argument voorbij. Dat de vader deze mogelijkheid heeft, maar overigens tot heden niet heeft benut, maakt niet dat hij als ouder zonder gezag belanghebbende is. In deze procedure is de Raad voor de Kinderbescherming de verzoekende partij. Bovendien is de vader ten aanzien van een van beide minderjarigen niet aan te merken als de tot gezag bevoegde ouder, omdat hij niet de juridische vader is van deze minderjarige.

De omstandigheid dat de pleegouders wel worden aangemerkt als belanghebbende maakt evenmin dat dan ook de vader als belanghebbende moet worden aangemerkt. De pleegouders

hebben nadrukkelijk in de wet de positie van belanghebbende verkregen, onder voorwaarde dat zij ten minste één jaar de minderjarigen als behorende tot hun gezin verzorgen en opvoeden. Hierin is hun rechtstreekse belang gelegen.

Het hof is, anders dan de vader, van oordeel dat het niet vooruit kan lopen op mogelijke wetswijzigingen ten aanzien van een koppeling van gezag aan een erkenning van een kind. De vader doet een beroep op het EVRM waarmee het hem niet aanmerken als belanghebbende in zijn visie strijdig is. Het hof overweegt daarover als volgt. Een gezagsbeëindiging levert ten opzichte van de gezagsouder een rechtstreekse inmenging in diens ouderlijk gezag op. Ten opzichte van een ouder die niet met het gezag is belast, levert deze als zodanig nog geen beperking op van de uitoefening van diens recht op *family life* met het kind. Uit het EVRM volgt dat de nationale wet in beginsel de biologische ouder een mogelijkheid moet bieden om (mede) het gezag over een minderjarige te verkrijgen. In die mogelijkheid voorziet de Nederlandse wet. Nu de wet de vader die mogelijkheid biedt, is het niet aanmerken van de vader in deze procedure als belanghebbende niet strijdig met verdragsbepalingen zoals het EVRM.

Voor zover de vader betoogt dat hij de mogelijkheid moet hebben een verzoek in te dienen tot het onderzoeken van de mogelijkheden tot plaatsing bij hem als perspectiefbiedend pleeggezin en hij daarom als belanghebbende moet worden aangemerkt, gaat hij eraan voorbij dat dit losstaat van een beëindiging van het gezag van de moeder, temeer nu hij niet (meer) in gezinsverband met de moeder samenleeft. Hem staan, zoals al gezegd, daartoe wettelijke mogelijkheden ten dienste.

De slotsom is dat de vader niet als belanghebbende wordt beschouwd in deze procedure en niet-ontvankelijk wordt verklaard.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 02-08-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2525

Zaaknummer: 200.217.957/01

RECHTSPRAAK

Vervangende toestemming tot erkenning door degene die als levensgezellin van de moeder toestemming heeft gegeven tot een daad die de verwekking van het kind tot gevolg heeft gehad.

In hoger beroep is in geschil de (vervangende toestemming tot) erkenning van de minderjarige door de voormalige levensgezellin van de moeder die toestemming heeft gegeven tot een daad die de verwekking van het kind tot gevolg heeft gehad.

Het hof overweegt als volgt. Tussen partijen is niet in geschil dat de voormalige levensgezellin van de moeder ontvankelijk is in haar verzoek tot vervangende toestemming tot erkenning. Ter toetsing aan het hof ligt voor de vraag of het verlenen door de rechtbank van vervangende toestemming tot erkenning in het belang van het kind is. Het hof beantwoordt die vraag bevestigend en neemt daarbij het volgende in aanmerking. Partijen hebben gedurende negen jaar een liefdesrelatie gehad, hebben een gemeenschappelijke huishouding gevoerd, een samenlevingsovereenkomst gehad, testamenten gemaakt waarin zij elkaar tot enig erfgename hebben benoemd, legaten gemaakt aan hun eigen kinderen en die van de ander en hebben andere testamentaire regelingen getroffen niet alleen voor hun eigen kinderen maar ook die van de ander en hebben samen bewust gekozen voor het met behulp van een zaaddonor krijgen van een kind. Het geboortekaartje van de minderjarige vermeldt ook de namen van beide partijen die gezamenlijk de geboorte aankondigen van 'onze dochter'. Naar het oordeel van het hof is gebleken dat zij een gezamenlijke kinderwens hadden, samen de donor hebben uitgezocht en gezamenlijk de zwangerschap, geboorte en eerste levensjaren van de minderjarige hebben beleefd. Na de beëindiging van de relatie van partijen in 2012, is er nog tot en met oktober 2015 contact geweest tussen de voormalige levensgezellin van de moeder en de minderjarige. De overgelegde foto's getuigen van een hechte band tussen de minderjarige en de voormalige levensgezellin van de moeder en haar familie. Het hof is van oordeel dat twee ouders (en hun families) die betrokken zijn bij de minderjarige en haar liefde en aandacht willen schenken, haar meer kunnen bieden dan één ouder. Bovendien worden door de erkenning het erfrecht en andere wettelijke bepalingen van toepassing op de relatie tussen de voormalige levensgezellin van de moeder en de minderjarige. Het hof acht ook dit in het belang van de minderjarige.

De moeder, die daarbij klaarblijkelijk het oog heeft op de in artikel 1:204 lid 3 BW vermelde toetsingsgronden, voert aan dat de erkenning een ernstige en onverantwoord grote belasting betekent voor het gezinsleven van haar en de minderjarige en voor haar eigen functioneren als internist, doch laat na dit op enigerlei wijze te onderbouwen. Afgezien van de emotionele weerstand van de moeder jegens de erkenning is het hof niet van contra-indicaties gebleken. Het hof gaat ervan uit dat partijen in staat zullen zijn hun ex-partnerproblematiek in het belang van de minderjarige achter zich te laten. De bezwaren van de moeder tegen rechten die haar ex-partner aan een erkenning zal kunnen ontlenen, zullen zo nodig in de desbetreffende procedures op hun merites moeten worden beoordeeld, maar staan niet in de weg aan het verlenen van vervangende toestemming tot erkenning.

Naar het oordeel van het hof is derhalve niet gebleken van gronden om van het wettelijk uitgangspunt, dat zowel de minderjarige als de voormalige levensgezellin van de moeder, er aanspraak op hebben dat hun relatie rechtens wordt erkend als een familierechtelijke betrekking, af te wijken.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2462

Zaaknummer: 200.199.992/01

RECHTSPRAAK

Einde relatie samenwoners. Beiden zijn hoofdelijk aansprakelijk voor een geldlening. Over de interne draagplicht zijn geen afspraken gemaakt. Feitelijke, door man aangetoonde gang van zaken duidt erop dat de lening volledig ten goede is gekomen aan de vrouw. Gen enkel bewijs van de zijde van de vrouw dat dat anders zou zijn geweest. Vrouw heeft geen aan een interne draagplicht te ontlennen vordering op de man.

Partijen hebben met elkaar een affectieve relatie gehad en zij hebben met elkaar samengewoond. De affectieve relatie is begin oktober 2007 tussen partijen verbroken. Partijen hadden geen samenlevingsovereenkomst met elkaar gesloten. Op 30 oktober 2007 hebben partijen zich hoofdelijk verbonden voor een geldlening van € 70.000.

De kern van het betoog van de vrouw in hoger beroep komt erop neer dat de man in de interne verhouding van partijen de helft van de geldlening dient te dragen. De kern van het betoog van de man in hoger beroep komt erop neer dat de lening alleen ten goede is gekomen aan de vrouw en dat zij in hun interne verhouding de lasten met betrekking tot die lening volledig dient te dragen.

Het hof overweegt als volgt. Het enkele feit dat beide partijen hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de lening geeft geen antwoord op de vraag hoe de draagplicht in de interne verhouding tussen partijen moet worden verdeeld. Relevant is aan wie de lening ten goede is gekomen. De man heeft gedetailleerd aangegeven dat de lening ten goede is gekomen aan de vrouw. Met deze lening zijn andere leningen van de vrouw afgelost. Dit wordt ook niet door de vrouw ontkend. Door de vrouw is zelf gesteld dat zij met betrekking tot de financiën niets met de man heeft geregeld. Gezien het feit dat de lening in het vermogen van de vrouw is gevloeid, rust op haar de bewijslast om aan te tonen dat de lening mede ten gunste van de man is gekomen. Zij dient dit aan te tonen aan de hand van een duidelijke kasstroom. Naar het oordeel van het hof is zelfs het begin van bewijs niet aanwezig dat de lening ten goede is gekomen aan de man. Gelet op het voorgaande is het hof met de rechtbank van oordeel dat de vrouw geen vordering heeft op de man.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 11-07-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2571

Zaaknummer: 200.170.335/01

RECHTSPRAAK

Ž.B. t. Kroatië

Verdrag van Istanbul inzake het voorkomen en bestrijden van geweld en partnergeweld tegen vrouwen. Aanbeveling van de Raad van Europa van 7 april 2011 inzake het Verdrag van Istanbul. Omvang van de verplichting van de staat om een slachtoffer te beschermen tegen partnergeweld.

In mei 2007 deed klagster aangifte van het feit dat zij over een periode van twee jaar herhaaldelijk slachtoffer was geweest van partnergeweld. De dader-echtgenoot, B.B., werd vervolgd. Er waren meerdere getuigen van het gebruik van geweld door B.B. jegens klagster. B.B. werd in april 2009 door de rechtbank veroordeeld tot zeven maanden vrijheidsstraf, gedurende twee jaar voorwaardelijk. B.B. ging in beroep en het hof van beroep oordeelde dat de rechtbank de zaak moest overdoen. Er zou te weinig bewijs zijn. De rechtbank deed de zaak over en in december 2010 bevestigde zij de eerdere veroordeling. B.B. ging weer in beroep en het hof van beroep verwees de zaak een derde keer naar de rechtbank. Deze keer oordeelde de rechtbank – in januari 2013 – dat er voor veroordeling geen grond meer was, omdat er door een wetswijziging in 2011 geen specifieke bepaling meer was voor partnergeweld. De procedure jegens B.B. werd beëindigd. Klagster ging in beroep maar werd niet-ontvankelijk verklaard.

In Straatsburg stelde klagster dat artikel 8 EVRM werd geschonden door de wetswijziging in 2011 op grond waarvan de bijzondere bepaling in het wetboek van strafrecht tot strafbaarstelling van partnergeweld werd opgeheven. Na de wetswijziging kon partnergeweld worden vervolgd, maar slechts op grond van algemene strafbepalingen, zoals de strafbaarstelling van het bedreigen of gebruiken van geweld jegens een slachtoffer. Bovendien bestond de optie niet eens meer voor vervolging van B.B. op grond van deze algemene bepalingen. De termijn waarbinnen vervolging moest worden opgestart, was immers ruim overschreden.

Het EHRM overweegt dat de beginselen in de zaak *Irene Wilson t. V.K.* (EHRM 23 oktober 2012, PFR 2012-0099) maatgevend zijn. Op grond daarvan heeft een staat de verplichting om

de fysieke en psychologische integriteit van een burger te beschermen. De staat is verplicht om partnergeweld strafbaar te stellen door effectieve, proportionele sancties die het gedrag onaantrekkelijk maken (zie EHRM 9 juni 2009, zaaknr. 33401/02 (*Opuz t. Turkije*) waar de relevante internationale bepalingen – in het bijzonder het Verdrag van Istanbul inzake het voorkomen en bestrijden van geweld en partnergeweld tegen vrouwen, ECTS 210 – uiteen zijn gezet). Strafbbaarstelling van partnergeweld is doorgaans een vereiste wil er sprake zijn van naleving van artikel 8 EVRM, aldus het EHRM. Daarbij is onontbeerlijk dat de daders daadwerkelijk worden vervolgd en gestraft. Het EHRM oordeelt dat het niet noodzakelijk is voor de naleving van artikel 8 EVRM dat er een specifieke bepaling bestaat waarin partnergeweld strafbaar wordt gesteld. Het is echter wel vereist dat het feit dat het om partnergeweld gaat een factor is die in het kader van de algemene bepalingen over geweldsdelicten tot strafverhoging kan leiden, aldus het EHRM. De wettelijke regeling van Kroatië voldoet aan deze eisen, ook na de wetswijziging. Daarmee is de kous niet af. Het EHRM overweegt dat het EVRM garandeert dat rechten niet theoretisch of illusoir zijn maar praktisch en effectief, waarbij het EHRM de taak heeft om erop toe te zien dat een staat daadwerkelijke bescherming biedt aan een slachtoffer van partnergeweld. Het EHRM verwerpt een argument van de Staat dat – nadat was gebleken dat de strafbaarstelling niet haalbaar zou zijn – klaagster een civielrechtelijke procedure had kunnen instellen. In reactie daarop wijst het EHRM er fijntjes op dat de autoriteiten had kunnen kiezen om na de wetswijziging de vervolging op grond van de nieuwe wetgeving voort te zetten. Het EHRM stelt vast dat B.B. uiteindelijk voor zijn geweld jegens klaagster nooit strafbaar is gesteld. Hierdoor is artikel 8 EVRM geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 11-07-2017

Zaaknummer: 47666/13